

Motion om att utveckla en sibbomodell så att unga får grepp om livet - Timo Rope m.fl.

46/09.00/2017

KFGE § 11

Fullmäktige 30.1.2017

Timo Rope och 5 andra fullmäktigeledamöter lämnade en motion där de föreslår att kommunen utvecklar en Sibbomodell så att unga går grepp om livet. Modellen ska omfatta såväl organisation som finansiering av verksamheten. Modellen utarbetas så snart som möjligt och nödvändiga resurser reserveras för den i nästa budget.

Bilaga 1/11 § KFGE: Motion

Motionen antecknades för kännedom.

KST § 280

Kommunstyrelsen 31.10.2017

Beredare: tf kommunssekreterare Rita Lönnroth, rita.lonnroth(at)sibbo.fi

Ungdomssamarbetsgruppen gav 21.3.2017 följande bemötande till den fullmäktigemotion som Timo Rope m.fl. lämnat in:

Arbetsgruppen vill börja med att konstatera att kommunen redan gör mycket för att ge Sibbounga en möjlighet att få grepp om livet. Den största utmaningen som arbetsgruppen har identifierat är bristen på föräldraskap. Bristen på föräldraskap återspeglas också i resultaten av skolhälsoenkäten. I en skolhälsoenkät som genomfördes år 2013 svarade 19,4 % av Sibboeleverna i åk 8 och 9 och 20,4 % av gymnasiestuderanden i åk 1 och 2 att de upplever brist på föräldraskap (Sibbo kommuns Välfärdsberättelse 2013-2016).

Den "isländska modellen" som nämns i motionen handlar till stor del om att öka fritidsaktiviteterna. För att öka fritidsaktiviteterna har kommunen fått statsunderstöd för att organisera så kallade Pop-Up-klubbar. En nationell undersökning om fritidsaktiviteter riktad till skolbarn pågår för närvarande i alla skolor i Sibbo.

Ungdomssamarbetsgruppen anser att fritidsaktiviteter redan finns tillgängliga i stor skala. Aktiviteter är viktiga för att ungdomar ska få vänner och integreras i samhället. Att delta ökar också lärandet. Hobbyer är dock inte ett trolleritrick som automatiskt garanterar att en ung människa blir en del av livet och samhället. För att vara fäst vid livet måste man ha livets grunder på plats, att bli hörd, älskad osv. Arbetsgruppen anser att det är meningslöst att öka ungdomars möjligheter att delta i aktiviteter om deras beteende är ett symptom på brist på någon av livets grunder.

Här är gruppens reflektioner och observationer om varför inte alla har en hobby:

- Många familjer har dålig ekonomi och har helt enkelt inte råd att betala de höga deltagaravgifterna. En Pop-Up-klubb kostar 60 euro per termin, dvs. 120 euro för hela året. Avgifter och licenser för idrottsföreningar är också mycket dyra.

- Många ungdomar vill inte nödvändigtvis stanna kvar i skolan efter skoldagen för att ägna sig åt fritidsaktiviteter, utan vill tillbringa sin fritid någon annanstans än i skolan.

- Det finns fler Pop-Up-klubbar i finskspråkiga skolor. I svenskspråkiga skolor är utbudet mer begränsat.

- Många ungdomar, särskilt ensamma ungdomar, är rädda för att gå ut på aktiviteter, och allt fler ungdomar skulle behöva en "eskort" för att ta sig till hobbyverksamheten.

- Alla ungdomar är helt enkelt inte intresserade av någon form av aktivitet.

I initiativet nämns att Sibbo är en genomsnittlig kommun när det gäller statistik om vandalism och våld. Enligt polisens uppgifter är Sibbo inte ens i närheten av den genomsnittliga nivån, tvärtom begår invånarna färre vandaliserings- och våldsbrott än i andra kommuner i Nyland.

För att hjälpa ungdomarna i Sibbo att bli mer integrerade i livet föreslår ungdomssamarbetsgruppen följande åtgärder:

- klasstorlekarna bör minskas

- mer omfattande deltidsspecialundervisning bör tillhandahållas

- resurserna för vård av psykiska problem bland ungdomar ska utökas, med tanke på att antalet ungdomar som uppvisar psykiska problem har ökat

- fler vuxna bland ungdomar, både under skoldagen och på fritiden. Projektet Skoltant i Nickby Hjärta måste omvandlas till ordinarie, en skoltant ska anställas även i Sipoonlahden koulu, kommunen ska anställa flera kuratorer och ungdomsledare, så att det blir möjligt att satsa på att främja de ungas känsla av gemenskap och att styra de unga helt konkret "hand i hand" till hobbyverksamhet. Det finns för närvarande fyra ungdomsarbetare i kommunen. De arbetar huvudsakligen på ungdomslokalerna, som är öppna fem dagar i veckan. Ungdomsarbetarnas arbetstid går mest åt att ta hand om ungdomar på ungdomslokalerna.

- Fler mötesplatser/ungdomslokaler för ungdomar. För närvarande betjänar ungdomslokalerna inte ungdomar i gymnasieåldern på eftermiddagarna, eftersom eftermiddagarna är reserverade för verksamhet riktad till elever i grundskolan.

- Utbildning för lärare, hobbyledare och tränare om hur man förebygger mobbning och hur man hanterar och förebygger problem bland ungdomar.

- Brister i föräldraskapet måste åtgärdas omedelbart när de upptäcks. I detta syfte bör någon form av modell utvecklas i samarbete mellan kommunala avdelningar, inklusive någon form av "föräldrautbildning" och gruppverksamhet för föräldrar.

- Anställa en planerare för fritidsverksamhet/kultur- och fritidstjänster för att bland annat samla in information om fritidsmöjligheter och utveckla fritidsverksamheten i Sibbo (årligen sammanställa en fritidspalett).

Bilagor

Bilaga 1/280 § KST: Motion om att utveckla en Sibbomodell så att unga får grepp om livet/Timo Rope m.fl.

Bilaga 2/280 § KST: Ungdomssamarbetsgruppen

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen remitterar ärendet för ny beredning till bildningsutskottet som ber ett utlåtande av social- och hälsovårdsutskottet, ungdomsfullmäktige och ungdomssamarbetsgruppen. Svaret på motionen borde kompletteras med fakta och konkreta åtgärdsförslag.

Beslut

Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens förslag.

Kommunstyrelsen 06.06.2022 § 216

Beredare: Social- och hälsovårdsdirektör Leena Kokko,
leena.kokko(at)sibbo.fi

En välfärdsgrupp för barn och unga har sammanträtt regelbundet i Sibbo. Hösten 2021 utsåg gruppen en tvärvetenskaplig, sektorövergripande arbetsgrupp för att utarbeta en ny välfärdsplan för barn och unga i Sibbo.

Välfärdsplanen utarbetas och publiceras som en webbversion som blir tillgänglig för alla invånare hösten 2022 när den har behandlats i fullmäktige.

Välfärdsplanen kommer att innehålla konkreta åtgärder för att förbättra barns och ungdomars välfärd i Sibbo. Man har kommit överens om åtgärderna på grundval av arbetet i bildningsutskottet respektive social- och hälsovårdsutskottet, och barnen och ungdomarna i Sibbo har i stor utsträckning deltagit i utarbetandet av planen.

Åtgärderna har valts ut på grundval av resultaten av 2021 års skolhälsoenkät och de viktigaste punkterna i enkäten. Genomförandet av planen och åtgärderna kommer att följas upp minst en gång om året under fullmäktigeperioden.

En del med grundläggande information som sammanställer aktuell information om välfärdsindikatorer har inkluderats i välfärdsplanen. Informationen är tillgänglig på kommunens webbplats och kan läsas av alla intresserade.

Sedan initiativet lanserades har man bland annat inrättat en egen modell för hobbyverksamhet i Sibbo. Modellen heter Hobari och den erbjuder barn och ungdomar hobbyer i anslutning till skoldagen. Kultur- och fritidstjänster i kommunen ansvarar för Hobari-verksamheten.

Psyk- och missbrukarvården för unga har utvecklats särskilt inom social- och hälsovården och sedan 2019 har man köpt grundläggande psyk- och missbrukarvårdstjänster från Nuovo, som är en privat serviceleverantör. 13–29-åringar i Sibbo har fått tillgång till Nuovo-tjänsterna utan läkarremiss direkt från grundläggande hälsovårdstjänster så som skolans elevvård och social- och hälsovårdstjänsterna.

Sibbo har också anslutit sig till den multidisciplinära Ankarverksamheten som utförs av Polisinrättningen i Östra Nyland. Tack vare Ankarverksamheten är det möjligt att förebygga brottslighet bland de unga i ett tidigt skede och samarbeta multiprofessionellt med olika aktörer kring ungdomars problem.

De framtida välfärdsområdena har som uppgift att bestämma hur forskning, behandling och rehabilitering av psykisk ohälsa och

missbruksproblem hos barn och unga ska organiseras inom primärvården och specialvården i framtiden.

En multiprofessionell arbetsgrupp med representanter för kommunerna i regionen tillsattes för perioden 1.9.2021–31.3.2022 för att kartlägga situationen. Arbetsgruppen kartlade den nuvarande situationen för tjänsterna och undersökte områdets särdrag bland annat på grundval av skolhälsoenkätens resultat.

Störningar av psykisk hälsa och missbruk står för majoriteten av hälsoproblemen bland ungdomar och unga vuxna. De är en viktig riskfaktor för utslagning och långfristig arbetsoförmögenhet. En stor del av de psykiska sjukdomarna börjar i tonåren. Tre av fyra psykiska störningar under hela livet utvecklas före 25 års ålder.

Arbetsgruppen beslutade att föreslå att det i östra Nylands välfärdsområde inrättas en enhet för psykisk hälsa och missbruk hos ungdomar/Ungdomscentral från och med den 1 januari 2023. Ungdomscentralen betjänar ungdomar i åldern 13–21 år som har måttliga problem med psykisk hälsa och missbruk samt deras familjer. Kartläggningen av inrättandet av Ungdomscentralen och arbetsgruppens förslag har presenterats för social- och hälsovårdsnämnden i välfärdsområdet.

Lokala ungdomsverkstäder är kopplade till Ungdomscentralens verksamhet som fortsätta stigar och ett komplement till utbildningsluckor (t.ex. för att slutföra delar av en examen), även om ansvaret för att organisera dem ligger hos välfärdsregionen.

Ungdomsstationen ersätter Nuovo-tjänsten som nämns ovan.

Inom ramen för projektet Framtidens social- och hälsocentral som beviljades statligt stöd vid beredningen för Östra Nylands välfärdsregion utbildades sammanlagt 5 anställda från social- och hälsovårdsavdelningen och utbildningsavdelningen i genomförandet av programmet Cool Kids för barn och unga med ångeststörningar.

Nio av anställda fick utbildning i metoden IPC, dvs. hur man förebygger och behandlar depressionssymtom. IPC kan erbjudas bland annat i grundskolor, läroanstalter på andra stadiet och i mentalvårdstjänster med låg tröskel.

Coronapandemin har lämnat spår och försämrat de ungas välbefinnande, vilket också har lyfts fram i riksomfattande diskussioner om hur de unga mår. En central fråga är hur man reparerar de skador som uppstått på grund av coronapandemin. Vi hoppas att den tvärvetenskapliga välfärdsplan för barn och unga som bereds i Sibbo som bäst kommer att visa oss vägen i denna fråga.

Föredragande	Kommundirektör Grannas Mikael
Förslag	Kommunstyrelsen antecknar bemötandet för kännedom. Dessutom delger kommunstyrelsen ärendet fullmäktige och föreslår att motionen därmed är slutbehandlad.
Behandling	
Beslut	Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens förslag.

Fullmäktige 05.09.2022 § 72
732/12.05.07/2022

Kommunstyrelsens förslag

Fullmäktige antecknar bemötandet för kännedom och beslutar att motionen därmed är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Fullmäktige antecknade bemötandet för kännedom och beslutade att motionen därmed är slutbehandlad.